Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 83. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ТРАВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 3, 1984 No. 83. VOL. XCI.

КАМПАНІЯ УНС ПРОХОДИТЬ ПІД ЗНАКОМ ДЕЛЕҐАТІВ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Два роки тому, в травні 1982, відбулася в Рочестері, Н. Й., 30-та з черги Конвенція Українського Народного Союзу з участю 398 делегатів, 26-ох членів Головного Уряду і семи почесних членів Головного Уряду. Щодо делегатів, то всі залишаються повноправними аж до часу, як будуть обрані нові делегати на чергову 31-шу Конвенцію, що відбудеться в 1986 році.

До того часу обов'язком теперішніх делегатів є постійно виправдувати довір'я своїх відділових виборців активною працею, зокрема в організаційній ділянці. В зв'язку з цим, для відповідного творчого відзначення останньої Конвенції, а також 90-річного ювілею Батька-Союзу, Організаційний Відділ УНС звернувся окремим листом до всіх учасників із закликом придбати в травні бодай одного члена. Коли це вчинять всі делегати, як також і члени Головного Уряду, то травень може збагатити УНС на добрих чотири сотні нових членів.

В минулих поконвенційних роках делегати, які почували себе до обов'язку вложити свою цеголку в розбудову своєї братської установи, приєднували поважне число нових членів.

Тим вони доказали, що були не „припадковими" делегатами, а відданими союзовцями. Слід сподіватись, що й цим разом всі 398 делегатів, як також і члени Головного Уряду та почесні члени Головного Уряду придбають в травні хоч по одному членові. Прізвища делегаток й делегатів, як також членів Головного Уряду, які придбають у травні членів, будуть поміщені на сторінках „Союзової Трибуни".

ПАТРІЯРХ ЙОСИФ ВІТАЄ УНСОЮЗ

Рим. — Серед численних привітів, які наспіли на руки головного предсідника д-ра Івана О. Флиса з нагоди 90-річчя УНСоюзу, недавно прийшов лист-привітання від Патріярха Йосифа. Його повний текст подаємо внизу:

До Хвального Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу
ЗСА
Хвальний Комітете!
Дорогі Члени!

Радію, що в моїм дев'ятдесятлїттю можу привітати у Вашому дев'ятдесятлїттю Вас — найстаршу нашу українську добродійну установу поза межами України у вільному світі, яка зразу по прибутті на американський континент, завдяки ініціятиві нашого священика, взялась до великого завдання — збирати в розсіянні сущих.

З Вами близько століття праці і великого труду, щоб під всяким оглядом зберегти українське ім'я серед чужинців і помогти найменшому нашому братові в невідомій йому землі поселитись, найти працю і забезпечити його найконечнішим для життя. В цей ювілей пам'ятайте про Христові слова: „Що зробили ви одному з братів моїх — ви мені зробили" (Мт. 25,40). Нехай Бог благословить усім добром.

Благословення Господнє на Вас!

† Йосиф, Патріярх і Кардинал

Новий прем'єр намагається створити кабінет в Ливані

Бейрут, Ливан. — Рашід Карамі, 62-річний ливанський мусулманин з релігійної групи суннів, якого в четвер, 26-го квітня, президент Амін Гемаєль призначив бути прем'єром-номінатом, в понеділок, 30-го квітня, оголосив зформування кабінету міністрів, тобто — нового Ливанського уряду, що його він назвав „новим урядом національного погодження".

Цей уряд в перший раз об'єднує в одному кабінеті всі воюючі поміж собою фракції Ливану. Запропонований кабінет включатиме 10 міністрів, п'ять християн і п'ять мусулман. Але тому, що Р. Карамі передбачував труднощі з преліманарними домовленнями, хто і ким має бути, він арбітрарно сам вирішив питання, хто буде яким міністром, і подав листу до відома президентові Ливану та ливанським провідникам. Як він і передбачав, відразу виникли труднощі, бо деякі із назначених міністрів або не задоволені з того, що з ними наперед не порадилися про призначення, або ж протестують якраз проти такого, а не інакшого міністерського портфелю. Проте, не зважаючи на ці протести, прем'єр-номінат Р. Карамі сподівається, що тиск з боку Сирії вплине на декого з норовистих кандидатів на міністрів, а з другого боку — Карамі закликав цих визначених ним без консультації міністрів до патріотичного діла — прохаючи їх прийняти визначені портфелі „в ім'я високих національних інтересів".

Десять нових міністрів у „об'єднаному кабінеті" змінять уряд прем'єра Шафіка ель-Ваззана, що не здав іспиту життя. Від попереднього кабінету новий кабінет відрізняється трьома відмінностями.

Перша: найбільш вражливий пост — міністра оборони, що контролює армію, цей пост тепер дістає Адель Оссейран, 78-річний мусулманин з секти шіїтів. Тобто, тепер шіїти вперше в історії Ливану матимуть контролю над армією. Той факт, що він старий і хворий, говорить позитивно в користь його кандидатури, бо інші міністри не протестуватимуть проти його особи, знаючи, що всі важливі справи оборони буде вирішувати не він, а цілий кабінет.

Друга: пост міністра закордонних справ матиме разом з прем'єрством сам Р. Карамі, а це буде також перший раз в історії Ливану, що міністер закордонних справ буде не християнин. Цю обставину як перешкоду напевно використають християнські речники, особливо Каміль Шамун, 84-річний мароніт, сам колишній президент, що тепер має зайняти пост міністра фінансів та міністра домобудівель і кооператив; він відмовляється від цих постів. Протестуватиме також П'єр Гемаєль, також мароніт, 78-річний голова партії фалянгістів. Тепер його визначено бути міністром пошти і комунікації та керувати іншим міністерством — здоров'я і соціяльних справ. П'єр Гемаєль — це батько президента.

Третя: цей кабінет вперше збалянсований під релігійним і політичним оглядом та охоплюватиме всі важливі сили звідусіль з країни. Серед міністрів є два мусулмани-сунні, два християни-мароніти, два мусулмани-шіїти, два греко-православних, один друз і один греко-католик. Тобто, є всі представники з шести головних релігійних груп Ливану. В додатку ці пропоновані міністри походять з Бейруту, Тріполі, Сідону і Бекаа — з найголовніших околиць Ливану.

В ПОЛЬЩІ СВЯТО 1-ГО ТРАВНЯ ПРОЙШЛО БУРХЛИВО

Варшава, Польа. — В часі традиційних першотравневих святкувань у комуністичних країнах, найбільше заколоту викликали святкування у Польщі.

Не зважаючи на сильну поліційну охорону, там появились члени „Солідарности" разом зі своїм провідником Лєхом Валенсою. Він та тисячі прихильників „Солідарности" включилися у Ґданську в першотравневий похід, а коли він проходив коло офіційних трибун вони почали викрикувати кличі „Солідарности", піднесли свої прапори та показували знак перемоги. Представники влади на трибунах закаменіли у здивуванні, коли перед ними станув Л. Валенса, показуючи пальцями знак перемоги. Йому у слід пішли вигуки і оплески з юрби учасників походу. Тривало кілька хвилин, аж поліція кинулася на демонстрантів, але Валенса зник в юрбі. Поліція сльозоточивим газом і палками старалася зневтралізувати прихильників „Солідарности" і в дні 1-го травня сутички з поліцією проходили цілий день. Подібні сутички та виступи членів „Солідарности" відбулися в тому дні також у Варшаві, Ченстохові, Щеціні, Вроцлаві і Новій Гуті.

У телефонічній розмові із західними журналістами Л. Валенса заявив опісля, що він дуже щасливий із свого виступу і що це був „найбільш успішний 1-ий травень" у його житті. Він ствердив, що члени „Солідарности" показали свою силу, мали нагоду голосно виявити усі свої кличі, показати відповідні до того транспаранти та нести свій прапор.

Від 1981 року польський уряд старається кожного року не допустити до патріотичних виступів в часі святкувань 1-го травня, дня, який раніше був польським національним святом. Тому цьогорічний успіх членів „Солідарности" в перерванні офіційного походу з приводу комуністичного свята праці є подвійно важливий. В часі цілого дня поліція задержувала західніх журналістів, відбираючи їм записки, фільми і звукозаписні тасьми, щоб інформації про демонстрації „Солідарности" не продісталися на Захід.

НТШ відбуде ряд імпрез в Ню Йорку

Ню Йорк. — Управа Наукового Товариства ім. Шевченка заплянувала ряд імпрез на весняний сезон. Деякі з них вже відбулися, а інші відбудуться в таких днях: у суботу, 12-го травня, в год. 4-ій по полудні відбудеться Вечір Драй Хмари, присвячений визначному поетові неоклясикові. Участь візьмуть проф. Василь Лев, Ігор Качуровський, Роберт Спеллер, проф. Оксана Ашер Драй-Хмара і д-р Євген Федоренко.

У суботу, 19-го травня, в год. 5-ій по полудні відбудеться Вечір пам'яті о. Михайла Ваврика, в якому візьмуть участь о. проф. Мелетій Войнар, проф. Василь Ленцик і о. д-р Атанасій Пекар.

У суботу, 26-го травня, в год. 5-ій по полудні д-р Олег Воловина з Висконсин університету виголосить доповідь на тему „Мовна асиміляція серед українців: сучасний стан і вигляди на майбутнє".

У суботу, 2-го червня, в год. 5-ій по полудні відбудеться вечір під назвою „Константин Чехович — визначний філолог", у якому візьмуть участь проф. В. Лев і проф. В. Ленцик.

У суботу, 9-го червня, в год. 5-ій по полудні відбудеться Вечір пам'яті Олександра Архімовича і Романа Кобринського. Участь візьмуть проф. Григорій Гагарин, д-р Олександер Домбровський, проф. Григор Лужницький, д-р Роман Осінчук і проф. Ярослав Падох.

У суботу, 16-го червня, в год. 5-ій по полудні проф. Іван Головінський з Ратґерського університету виголосить доповідь на тему „Розвиток і дошкільна психологія у совєтській Україні".

Всі ці імпрези, на які Управа НТШ запрошує своїх членів і українське громадянство, відбудуться в Домі НТШ, при 63 4-та авеню.

ПАТРІЯРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Спільне патріярхальне свячене, що його влаштовує Українське Патріярхальне Товариство, відбудеться тут в неділю, 13-го травня ц.р., о год. 1:30 по полудні в Українському Народному Домі, при 140 Друга авеню. Вступи: 8 долярів від особи і 15 від подружжя, молодь до 12 років — 5 долярів. Зголошуватись треба в крамниці „Арка" у Ярослава Пастушенка.

УОКЦентр влаштовує мистецьку виставку

Філядельфія (Б. Пастушок). — В цьому весняному сезоні імпрезовий комітет Українського Освітньо-Культурного Центру в Ебінгтоні, Па., під зарядом Дарії Федак, зорганізував виставку творів визначних українських мистців, яка відбудеться в суботу, 12-го травня, о год. 8:30 вечора. Виставка дасть можливість не тільки збагатитися знанням артистичної штуки, але також порівняти і побачити зразки української мистецької спадщини.

Слідуючі артисти будуть присутні на виставці: М. Мороз, Л. Гуцалюк, Я. Гніздовський, С. Рожак, Ю. Гура, М. Черешньовський, А. Коломиєць, Б. Божемський, С. Лада, М. Плавюк, Морозова, А. Мадай, А. Оленська-Петришин, Н. Климовська, В. Вижницький, В. Васічко, Рем Багаутдінов, П. Капчушенко, М. Зубар, Ярема, Юрій і Едвард Козаки.

УОКЦентр гоститиме перекускою, а приємну атмосферу доповнить оркестра „Зелене жито".

Появилася книга документів з доби УНР

Ню Йорк (УВАН). — Приблизно півтора року тому Українська Вільна Академія наук у ЗСА розпочала працю над виданням серії „Джерела до новітньої історії України", що має завдання уприступнити для істориків і для загального читача документи й матеріяли йому досі не приступні.

Перший том серії, присвячений забутим і непублікованим писанням Володимира Міяковського з історії громадських рухів XIX сторіччя і з історії літератури XX сторіччя, вже в друкарні й має вийти незабаром. Тепер вийшов друком другий том серії, зредаґований професором Ратґерського університету, дійсним членом Академії Тарасом Гунчаком. У цьому томі опубліковані документи з історії Української Народної Республіки останніх років її існування, перед комуно-російською окупацією України.

З малими вийнятками том складається з досі не виданих і не використовуваних у науковому обігу документів, що збереглися в архіві Української Військової Місії та в архіві Української Дипломатичної Місії в Італії. Документи охоплюють широке коло питань: рапорти й аналізи стану армій УНР, рапорти про події на Україні по обидва боки Збруча, звіти про діяльність уряду Республіки і про дипломатичні заходи на міжнародній арені. Особливу вагу мають двотижневі звіти-рапорти Уряду УНР про стан української дипломатії і про загальну ситуацію в Україні.

Зібрані в книжці документи будуть незаступним знаряддям у руках істориків цієї доби; але вони важливі не тільки для фахових істориків. Загальний читач потребуватиме їх, щоб скласти собі правдиве уявлення про те, як виглядала українська справа в цей критичний період. Усі документи друкуються мовою оригіналів, — більшість з них українською, деякі польською, французькою тощо. У виданні збережено всі особливості

Закінчення на ст. 4.

ОТЕЦЬ Д-Р І. ГРИНЬОХ ВІДВІДАВ УНСОЮЗ

В Головній Канцелярії сидять (зліва): У. Дячук, о. д-р І. Гриньох, д-р І. Флис, д-р С. Ворох; у другому ряді (зліва): В. Сохан, інж. Я. Струтинський, мґр Є. Штендера і д-р В. Калинович.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У понеділок, 30-го квітня ц.р., відвідав Український Народний Союз і редакцію „Свободи" визначний діяч українського визвольного руху в Україні в часі Другої світової війни й у діяспорі після неї о. д-р Іван Гриньох із Західньої Німеччини. Він прибув в товаристві колишніх вояків і старшин УПА мґра Євгена Штендери з Оттави, Канада, інж. Ярослава Струтинського з Чикаго і представників Громадського Комітету для відзначення 40-річчя Української Головної Визвольної Ради д-ра Степана Вороха і д-ра Василя Калиновича.

О. д-р Іван Гриньох-співтворець і віцепрезидент УГВР та довголітній голова Закородонного Представництва УГВР. Він прибув до ЗСА, щоб взяти участь у посвяченні пам'ятника воякам УПА на українському православному цвинтарі св. Андрія у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., і у концерті в Ню Йорку, присвяченому 40-річчю УГВР.

На зустрічі гостей з екзекутивними урядовцями УНС о. д-р Гриньох поґратулював головному предсідникові УНС д-рові Іванові Флисові з 90-літтям УНС і побажав розвитку і скріплення славного Батька-Союзу для добра членства й української справи.

Закінчення на ст. 4.

ВИСТАВКА СКУЛЬПТУР А. ФАРІОН

Ню Йорк. — В неділю, 6-го травня ц.р., о год. 1-ій по полудні тут в галерії Об'єднання Мистців Українців Америки, при 136 Друга авеню, відбудеться відкриття виставки скульптури Ані Фаріон. Виставку, яка триватиме до 13-го травня, можна відвідати вбудні від 6-8 вечора, в суботи й неділі від 1-8 вечора.

У СВІТІ

У ДОМІНІКАНСЬКІЙ республіці уряд, бажаючи уникнути конфронтації з робітництвом, незадоволеним високими цінами на продукти, оголосив цілий ряд мір для підвищення заробітних платень працюючих і зменшення цін на товари для бідних. На телевізійній передачі виступив президент Сальвадор Хорґе Блянко лише одну годину після того, як робітничі спілки заповіли загальний страйк з вимогою власне збільшення мінімальної місячної платні з теперішніх 45 долярів на вищу. Уряд згідний це вчинити, одноразово підносячи податки, щоб було з чого заплатити за підвишку платень. Президент цієї острівної республіки також пообіцяв збільшити соціяльне забезпечення для бідних та інші асекурації, пов'язані з охороною здоров'я. Уряд подбає теж про справедливіший розподіл харчів, посилаючи „пересувні крамниці" в бідні околиці з різними продуктами по доступних цінах.

ЛІВІ ПОВСТАНЦІ збільшили наскоки на урядових представників у Боготі, Колюмбія, і на їхньому рахунку вже є три поліціянти забитими та інші замахи на адміністраторів країни. В понеділок, 30-го квітня, два напасники на мотоциклях вбили міністра справедливости Родріґа Ляру Боніллю, який помер від ран у шпиталі. Щоб заплутати сліди, один із схоплених атентатчиків „признався" поліції, що йому хтось (здогадно, продавець наркотиків) заплатив 20,000 долярів за вбивство міністра, хоч колюмбійський уряд не вірить такій версії, знаючи, що ці останні замахи — діло не продавців наркотиків, а лівих елементів.

КИТАЙ ЗАВДЯКИ поїздці до КНР президента Роналда Реґена потрапив в поле зору всіх засобів масової інформації, особливо органів друкованого слова в ЗСА і скрізь по світі, що уділяють темі Китаю тисячі своїх сторінок з прерізними і найбільш цікавими даними про цю властиво для західнього світу таємничу країну. З найголовніших даних про Китай відомо, що тепер населення Китаю сягає один більйон і 100 мільйонів осіб, але його валовий національний продукт є менший на половину від Франції, що має, як відомо, тільки 55 мільйонів населення. У Китаї проживає 800 мільйонів селян, для яких Денґ Шіяо-пінґ ліквідує маоївські комуни, запроваджуючи „систему сільськогосподарської відповідальности". Завдяки цій новій системі прибутки селян зросли в останньому часі в п'ять разів, порівняно з експериментами „сколективізування" часів Мао Дзе-донґа. Населення Китаю збільшилось від часу Другої світової війни вдвічі, тобто на 500 мільйонів душ; пересічний вік людини тепер становить у Китаї 60 років, тобто на 20 років більше, ніж пересічний вік відразу після закінчення Другої світової війни.

ЗУСТРІЧ В СЕРЕДИНІ травня у Вашінґтоні поміж мехіканським президентом Міґуелем де ля Мадрідом і президентом Роналдом Реґеном буде дуже натягненою, бо М. де ля Мадрід незадоволений з крутих умов, які йому ставить Америка для дальших позичок для Мехіко, що вже і без нових кредитів дуже заборговане американським комерційним банкам, а Роналд Реґен навряд чи дістане від мехіканського президента ту підтримку проти лівих партизанів у Центральній і Південній Америці, яких американський президент чекає від мехіканського президента, — пише „Ю. С. Ньюз енд Ворлд Ріпорт".

В АМЕРИЦІ

ЕКОНОМІЧНІ СПЕЦІЯЛІСТИ підтвердили, що зріст економіки в останньому місяці сповільнився дещо, але це не означає, що ЗСА повертаються на шляхи економічної рецесії чи інфляції. Більшість спостерігачів думають, що сповільнення наступило у зв'язку з поганою погодою, дощевими бурями, виливами рік, сноговіями тощо. Ніхто покищо не вірить у поворот рецесії, але знавці погоджуються, що треба сподіватися сповільнення росту економіки до кінця цього року. Адміністрація президента Роналда Реґена намагається применшити значення економічного сповільнення, а урядові речники кажуть, що в літніх місяцях економіка набере нового розмаху. Очевидно, всяке навіть мінімальне зменшення економіки під теперішню пору є шкідливе для Уряду і республіканців у виборчому році, — кажуть спостерігачі.

БУРІ І ГУРАҐАНИ знову навістили середньозахідні стейти, зокрема Висконсин, Індіяну, Айову, Іллиной, частину Мишиґену, Оклагому і Міссісіпі. В деяких з названих стейтів випало понад фут свіжого снігу, заблокувавши головні шляхи. Вітер, який дув із силою понад 80 миль на годину спричинив чимало шкоди. Принаймні три особи загинули в різних обставинах в Огайо, Мишиґені і Міннесоті.

НА СПЕЦІЯЛЬНІЙ ЦЕРЕМОНІЇ з участю губернатора республіканці відкрили в стейті Ню Джерзі головну виборчу квартиру Реґена-Буша у місцевості Бриджвотор Губернатор Томас Кейн та інші визначні республіканці, які зібрались з тієї нагоди у згаданій місцевості заявили, що цьогорічна республіканська кампанія проходитиме під гаслом: „Чи ви почуваєтесь краще сьогодні, як чотири роки тому?" Очевидно, республіканці мають на думці в першу чергу відбудовану до певної міри економіку, до росту якої з великим зацікавленням приглядаються виборці, не зважаючи на те, до якої партії вони належать і як голосували в минулих президентських виборах. Т. Кейн пригадував зібраним трагічний 1980 рік, коли інфляція була висока, а більшість американців боролися за свою фінансову екзистенцію. „Сьогодні, — заявив Кейн, — я гордий, що можу сказати вам і запевнити кожного американського громадянина, що економічна стаґнація минулася і ми вийшли на чисті шляхи економічної відбудови".

ПРОДАЖ НОВИХ мешканевих домів впала на 4.9 відсотка в березні у порівнянні з першими двома місяцями в цьому році. В лютому було продано 700,000 нових однородинних домів, а в березні це число понизилося до 666,000 одиниць. Речники Уряду заявили, що немає докладної статистики з усіх стейтів, але все таки можна сказати, що північносхідні стейти, зокрема Ню Йорк і Ню Джерзі, зареєстрували зріст продажу нових однородинних домів і покращання будівельної індустрії взагалі.

ВІРМЕНСЬКА ГРОМАДА в Ню Джерзі вирішила відзначити сенатора Билла Бредлі спеціяльною грамотою за його послуги для американців вірменського походження. Його заходами було принято законопроєкт в Конґресі для пошанування жертв масового вбивства вірменів турками 70 років тому. Такий день визначено на 24-го квітня кожного року. Грамоту подяки для сен. Б. Бредлі вручать речники вірменської спільноти на спеціяльному бенкеті, який відбудеться цієї суботи, 5-го травня ц.р.

ОДИН З КАНДИДАТІВ на президента від Демократичної партії сен. Ґері Гарт „воскресив" справу американських закладників в Ірані для того, щоб нею вдарити по своєму противникові Волтерові Мондейлеві, який в той час був віцепрезидентом ЗСА і, мовляв, нічого доброго не зробив для звільнення закладників, а радше навпаки президент Джиммі Картер і він скомплікували цілу справу і підірвали престиж збройних сил ЗСА, переводячи невдалу рятункову місію, яка, як відомо, закінчилася невдачею і трагедією.

ВІЛЛІЯМ КЕЙСІ, директор американської Центральної Розвідчої Агенції, заявив кореспондентам, що його бюро все інформувало президента Роналда Реґена і відповідальних речників Уряду про заміри й акції в Нікараґуа, а особливо про замінування нікараґуанських портів. Кейсі вважає, що Уряд повинен був повідомити лідерів Сенату і Палати Репрезентантів про працю Сі-Ай-Ей в Центральній Америці, а не він особисто. Тим самим Кейсі бажав звільнити себе від закидів багатьох законодавців і критики преси, яка чомусь більше сконцентрувала увагу на ньому, як на Адміністрації, яка в першу чергу відповідає за політичну стратегію в цій частині світу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Реґен у Пекіні

Ні один державний муж у світі не таврував так гостро і різко комуністичної влади у Китаї, як Роналд Реґен, і ніхто так палко не поручав зберігати приязні взаємини з національним режимом на Тайвані, як Реґен. І нікого з дотеперішніх відвідувачів у суходільному Китаї не вітали так велично, урочисто й маніфестаційно, як Роналда Реґена, який прибув туди в минулому тижні на шестиденну візиту. Тайна цього парадоксу у політичній істині, що політикою керує не почування, симпатія чи антипатія, а тільки і виключно розум. І однаково Роналд Реґен, Президент ЗСА, як Денґ Шіяо-пінґ, який прийшов до влади в Пекіні у 1979 році, прийшли до переконання, що в інтересі обох їхніх країн лежить співпраця, а не ворожнеча.

За тих останніх п'ять років прийшли в Китаї і в американсько-китайських відносинах великі зміни. Комуністичний Китай відмежовував себе від зовнішнього світу насправжнім „китайським муром", не дозволяючи своїм громадянам їздити за кордон. Тепер в ЗСА студіюють на високих школах коло 10,000 студентів. 128 американських фірм мають свої бюра у Пекіні і теперішні володарі суходільного Китаю проголосили устами прем'єра Чао Цу-янґа, що Китай „відкрив двері і ніколи вже їх не закриє". А що у вдачі всіх східніх народів лежить послідовність у постанові і твердість діла, то раз пекінські володарі рішили шукати покращання взаємин з ЗСА — вони заманіфестували свою прихильність американському Президентові, як не мога краще. Можливо, що до цього причинилося — за інформаціями американських газет — звідомлення китайських обсерваторів в Америці, вислане їхньому урядові в Пекіні, що в листопадових виборах виграє таки знову Реґен і що ставка кремлівських володарів на демократичних суперників Реґена фальшива та закінчиться невдачею.

Отож комуно-китайський уряд зробив супроти Реґена такі жести, як дозвіл, щоб Реґен привіз із собою свою власну опанцерену лімузину і власний ґелікоптер. Вони погодилися, щоб число журналістів, які товаришать Реґенові в його подорожі до Пекіну, підвищити з 200 до 560. Вони привітали прилет літака Реґена 21 гарматнім стрілом, десятки тисяч шкільних дітей вивінувано у квіти, що їх кидали вздовж дороги з летовища до призначеної Реґенові і його дружині Ненсі резиденції, — рішено дати повну свободу Реґенові оглянути в Пекіні й інших місцевостях Китаю все, що захоче, та рішено продовжити передбачених на офіційні наради сім годин на стільки часу, скільки виявиться потреба.

Президентська пара привезла з собою 220 фунтів замороженого індичого м'яса і 390 пляшок найкращого вина. Не тільки китайські господарі приймають президентську пару офіційним бенкетом, але й Реґен і його дружина стали господарями на прийнятті для 600 гостей. Головну причину прохолодження американсько-китайських відносин — зберігання приязних „неофіційних" взаємин Америки з Тайваном ніби поладнано вже заздалегідь, у підготовчих розмовах, щоб не було дисонансу в офіційних нарадах лідерів ЗСА і Китаю.

У добре поінформованому ілюстрованому тижневому журналі „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 30-го квітня ц. р. є окрема стаття п. з. „Що Реґен хоче від Пекіну". Він хоче кращих торговельних взаємин з експортом до Китаю, головно найбільш Китаєві потрібних хліборобських машин. Хоче, — як сам висловився на літаку, — „спільної дії для забезпеки світового миру", з виразним натяком, що єдиним потенціяльним ворогом миру є Совєтський Союз. Однаково ЗСА, як Китай, і суходільний і на Тайвані, є проти совєтської окупації Афганістану і втручання СССР у справи В'єтнаму, Ляосу і Камбоджі. І всі китайці без уваги на свою політичну філософію свідомі загрози від 52-ох зосереджених над китайським кордоном совєтських змоторизованих дивізій.

Отож відвідини Роналда Реґена і його дружини в Пекіні, в дев'ять років після подібних відвідин президента Джералда Форда, який пішов слідами Ричарда Ніксона, який в 1972 році перевів свою історичну подорож до Пекіну, теперішні відвідини президентської пари назверх „аполітичні", тільки „символічні". Насправді цей символічний характер має глибокий політичний зміст. Америці залежить, щоб Тихим океаном не володіла совєтська фльота і тому вона наполягає на більше зброєння на суші і морі Китаю і Японії. Кремлівські володарі віддавна таврували американську „політику оточення" і вони найбільше бояться цієї політики. І Реґен має рацію, що співпраця ЗСА, Китаю і Японії — поруч із могутнім збройним арсеналом Америки — це найкраща запорука миру. Бо при існуванні „осі Вашінґтон-Пекін-Токіо" на Сході та бльоку НАТО на Заході — СССР не зважиться на війну, яка була б для нього самогубством.

Іван Кедрин

В ОБОРОНІ ПРАВ НАШОЇ ПРЕСИ

В інформаційній вістці „Президія СКВУ відбула дводенні наради в Ню Йорку („Свобода" ч. 76 з 21-го квітня ц. р.) поміж присутніми на цих нарадах діячами названо й теперішнього редактора „Америки" Мстислава Дольницького.

Проте не сказано, що один із присутніх діячів спротивився був присутності ред. М. Дольницького та зокрема застерігся, щоб той не користувався принесеним звукозаписувачем. Це не було вперше, бо вже й раніше бувало, що ред. М. Дольницький приходив незапрошений (наприклад на Крайову Раду УККА), приносив із собою звукозаписувач, і стрічався зі застереженнями щодо його присутности та записування на стрічці ведених нарад. За кожним разом перемагали оборонці названого українського редактора. Ред. Дольницький, проголосивши в „Америці" повний текст дискусії, яка велася на IV СКВУ у Торонто в перших двох днях, зробив велику прислугу не тільки редакції запланованої інформаційно-документальної книжки про IV СКВУ (така документація появилася тільки щодо І СКВУ завдяки редакторам Іванові Сирникові і Михайлові Сосновському (обидва уже на тому світі) — але й майбутнім дослідникам історії українського поселення у діяспорі. Яка це була б нелегка, але добра тема для магістерської дисертації студента „Світові Конґреси Вільних Українців"!

Писані тут завваги не стосуються ніякого одного партійно-політичного табору, партії чи середовища. Зокрема треба підкреслити, що вони звернені також на адресу українського демократичного табору. До автора цих рядків раз зателефонував один видатний діяч, член Комітету за Правопорядок в УККА, не-то з просьбою не-то з претенсією, чому я не підтримую своїми статтями працю названого Комітету. Я відповів: „А чи мене бодай раз колись запросили на засідання того Комітету?!" Такого запрошення не було і дотепер немає, коли йдеться про Українську Американську Координаційну Раду, або про Секретаріят СКВУ. Лідери однаково УККА, як УАКРади стоять, мабуть, на принциповому становищі, що присутніми на засіданнях тих установ можуть бути тільки формально й офіційно вибрані члени. Наслідок такого принципу, що його тримаються також інші наші громадські установи й організації (наприклад, Український Музей, Шкільна Рада і інші) такий, що суспільство довідується про їхню діяльність із сухих офіційних комунікатів. Але майже зправила редакція „Свободи" треба здогадатись, що й інших газет) та окремі журналісти отримують усні й телефонічні докори „чому про нас нічого не пишеться". (Пізний вік, поганий стан здоров'я, труднощі комунікації і особисто важкі умовини життя не дозволили б авторові цих рядків бувати на всіх отих засіданнях. Проте не йдеться про особу а про принцип

Це зґрунту ненормальна ситуація. Такий підхід керівників українських громадських установ і організацій доказує, що навіть розумні, високоосвічені українські громадські люди не навчилися ще, що найперша і найяскравіша різниця між тоталітарним і демократичним режимом є те, що в тоталітарних — комуністичних чи праводиктаторських — країнах суспільство є засекречене, а в країнах демократії — суспільство відкрите, — все що в ньому діється доступне народові, бо влада походить від народу й існує для народу.

У всіх вільних країнах з Америкою включно відбуваються пресові конференції відповідальних державних мужів чи громадських діячів з допущенням до голосу журналістів, які ставлять запити інколи й дуже неприємні для даного лідера. В англійській палаті громад допущені запити з лавок членів палати. Не було випадку, щоб якийсь американський президент образився на журналіста, який завдав йому запит, що поставив його в клопітливе становище. Це вже річ президента, як він поставиться до такого запиту, чи він захоче на нього відповісти і чи дасть ясну відповідь чи скриту за серпанком фрази. Але мусить бути збережений принцип вільного, відкритого суспільства. У нас, українців, немає так званої інвестиґаційної преси. Це справа дискусійна, чи добре діється, що такої преси немає чи зле. Досвід з аферою Вотерґейту доказав, що можна нагородити зручного, вдумливого, впертого й енергійного журна-

Закінчення на ст. 3.

о. Степан Біляк

ПАМ'ЯТІ БЛАЖЕННІШОГО ВЛАДИКИ МИТРОПОЛИТА ІОАНА

II.

І згідно з вибором отримав єпископську хіротонію (свячення) 26-го жовтня 1921 року. Його святителями були: Первосвятитель УАПЦ Митрополит Василь Липківський і Архиєпископ Київський Нестор Шараївський.

Новому Владиці Іоану призначено Подільську Епархію. Там чекала його тяжка боротьба з московськими священиками і єпископами. В 1921 році там було лише 18 українських громад, а вкінці 1923 року там уже було понад 300 українських парафій. Подільський Церковний Собор формально вибрав Владику Іоана своїм єпископом, з титулом Архиєпископа Вінниці й Поділля. Та не довго судилося йому там прожити після цього Собору.

Американські українці звернулися до Всеукраїнської Православної Церковної Ради з проханням дати їм єпископа. Рада признала Подільського Архиєпископа Владику Іоана Теодоровича найвідповіднішим кандидатом до Америки. І вже 10-го січня 1924 року, в день св. Степана, вибирається Владика Іоан, в товаристві своєї доньки Валентини, в далеку дорогу. До Ню Йорку приїхав Владика 13-го лютого. В днях 11-12 червня 1924 року Собор Української Православної Церкви в Америці формально прийняв Владику Іоана за свого Архипастиря.

Четвертий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбувався в місті Йорктоні, Саскачеван, в днях 16-17 липня 1924 року прийняв Владику Іоана також за свого канадського єпископа. Тоді в Канаді було всього сім українських православних священиків і дуже мало зорганізованих громад. Але постійні канонічні візитації невтомного Владики Іоана, що розпочалися з міста Канора, Саск., у неділю, 20-го 1924 року були маніфестаційним походом УПЦеркви в Західній Канаді. Український народ збудився зі сну. Побачив своє і себе. Масово повертався „додому", до віри й Церкви св. Володимира. Це були наслідки Архипастирського служіння невтомного Владики Іоана. Сьогодні Канадська Православна Церква має 300 добре зорганізованих громад, свою Духовну Академію (Колеґію) і 150 священиків. На цьому становищі пробув Владика Іоан Теодорович аж до 1947 року.

У жовтні 1950 року в Ню Йорку на спільному церковному Соборі об'єдналися дві українські православні епархії в одну Українську Православну Церкву-Митрополію, яку очолив Владика Іоан Теодорович. На тому Соборі піднесено Владику Архиєпископа Іоана до сану Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА. На становищі Митрополита Об'єднаної УПЦ пробув владика Іоан аж до останнього віддиху свого святого життя, коли 3-го травня 1971 року перестало битись любляче серце Блаженнішого Владики.

Величавий похорон Владики Іоана відбувся 7-го травня в його катедрі св. Володимира в Філядельфії, Па., при великому здвизі народу з участю чотирьох єпископів і 65 священиків з всіх кінців Америки. В суботу 8-го травня, закінчено його похорон у Церкві-Пам'ятнику, в Савт Бавнд Брук, Н. Дж. Тлінні останки покійного Владики поховано на цвинтарі св. Андрія. Похоронні Відправи в Філядельфії і в Осередку нашої УПЦ очолював Високопреосвященніший Владика Архиєпископ Мстислав того часу, тепер Блаженніший Владика Митрополит УПЦ у ЗСА.

Таке то було життя й праця Слуги Божого Владики Іоана, Первосвятителя Митрополита УПЦ у ЗСА. Широка світська й духовна освіта, поєднана з багатим церковно-громадським досвідом, дала можливість прикладному Архиєреєві розуміти сучасну церковну дійсність в Україні, в Америці й Канаді, пізнати в тій праці волю Божу і діяти згідно з нею. Його праця увінчалась гарними успіхами. Основною рисою життя і діяльности незабутнього Митрополита Іоана Теодоровича його повсякчасна і непохитна віра в силу Божого Провидіння, яке невидимо спрямовує людину до призначеної для неї діяльности. Провидіння Боже провадило Владику Іоана призначеним йому шляхом і забезпечувало правильний розвиток церковного життя.

Блаженніший Владика Іоан Теодорович відзначався не тільки чеснотами глибокої святительської віри, чернечої покори, любови до ближнього й щирого служіння Святій Церкві але й був великим патріотом України.

Владика Іоан залишив по собі кількатомову релігійно-філософську працю, що є багатим матеріялом для глибших богословських студій і роздумувань. „Благовістя Слова Божого", „Благодатність ієрархії Української Автокефальної Церкви" та інші духовні праці, які були видруковані в офіційному журналі „Дніпро".

Відзначаючи подвиг архиєрейського служіння Митрополита Іоана і згадуючи лише окремі події з його життя і діяльности, ми не дали б повного з'ясування його багатогранної постаті, його високого авторитету серед вірних, коли б не згадали про ті рідкісні чесноти, які приваблювали до нього людей. Була це людина надзвичайно привітна, щира уважлива, ласкава і делікатна. У його відношенні до оточення було почуття рівности і поваги. Ці властивості особи Блаженнішого Владики прихиляли до нього усіх. Всі його шанували і любили.

Нехай упокоїть Господь нашого улюбленого Первосвятителя Іоана, який перейшов до Нього після довголітньої ревної праці в Церкві Божій. Помолімся за його праведну душу, щоб вона оселилася в оселях праведних, у царстві Бога, Якому Владика Іоан присвятив усе своє життя, залишивши нам приклад, як належить служити Богові, святій Українській Православній Церкві та бути вірним патріотом своєї батьківщини — України.

За ким сумує дзвін

„Смерть кожної людини зменшує й мене, бо я єдиний з усім людством; тим-то ніколи не питай, за ким сумує дзвін, він сумує за тобою".

Джон Донн

Куценька телеграма: „Шостого квітня о 2-ій годині ночі помер Григорій Китастий". З цієї години Капеля Бандуристів осиротіла й назавжди втратила свого мистецького керівника-диригента. Настали жалібні дні: Капеля відкликала заплянованї концерти й повним складом прибула до Бавнд Бруку, щоб попрощатися зі своїм довголітнім диригентом-творцем.

Як відомо, кожна людина має дві знаменні дати: день народження і день смерти. Ці дати людині невідомі, але між ними тягнеться життєвий шлях по-якому людина пройшла і лишила свої сліди. А сліди покійного беруть свій початок з молодих років, коли він з Капелею мандрував по Україні й інших республіках Союзу.

Мабуть, немає людини, яка не любить пісні. Але, щоб створити пісню треба мати дар Божий та талант пережити радість і смуток народу. Ще в свій час Гоголь ствердив: „Співи для України — все: і поезія, і історія, і батьківська могила. Хто не проникнув в них глибоко, той нічого не довідається..."

Григорій Китастий мав винятковy обдарованість: досконалий бандурист, досвідчений мистецький керівник-диригент, композитор і талановитий учитель, що виховав десятки юних бандуристів. Дякуючи покійникові і його побратимам, ми маємо у вільному світі більше ансамблів юнах бандуристів, як у поневоленій Україні.

У розпалі Другої світової війни, Китастий зумів зібрати рештки кобзарів й створити Капелю ім. Т. Шевченка, яка у важких умовах об'їхала Західню Европу, демонструючи нашу невмирущу пісню і багатоголосу бандуру. А скільки концертів відспівано в Америці й Канаді? Мільйони людей слухають пісні Капелі записаних на платівках, а народжені на вільній землі вивчають героїчні бої за доби Богдана й Івана. Григорій Китастий був єдиним композитором, що творив музику для бандури. Його пісні мають свій власний почерк проникливий до глибини душі людини. Такі пісні як: „Марш Україна", „Вставай народе", „Пісня про Тютюнника" та „Марш Одуму" на слова І. Багряного — це оспівування визвольної боротьби та волiння нашого народу.

Ніяка еміграція інших націй, що опинилась на Заході, не спромоглася створити щось подібне до нашої Капелі, очевидно тому, що не мала свого Китастого.

Смерть Китастого дошкульно відчула українська спільнота, а насамперед, осиротіла кобзарська родина. Як завжди 13-го квітня, бандуристи їхали автобусом але без дириґента, і не на концерт, а похорон того, що написав музику до заповітного маршу „Вставай народе".

Заупокійну св. Літургію відправив у церкві св. Андрія Блаженніший Митрополит Мстислав у співслужінні духовенства. У своєму прощальному слові, Владика переказав заслуги покійного в царині рідного мистецтва, зокрема національно-історичного інструмента - нашої бандури.

Під час Служби Божої, ліворуч домовини, в своїх строях стояв склад Капелі, а праворуч — почесна варта з молодих кобзарів з бандурами в руках.

Домовину з церкви винесли наймолодші кобзарі, а до місця вічного спочинку — домовину несли корифеї-бандуристи. Після короткої відправи, прощальне слово виголосили найближчі друзі: голова Капелі П. Гончаренко та дириґенти Є. Цюра і П. Потапенко.

Із дзвіниці жалібним звуком озивався самотній дзвін, сповіщаючи, що домовину покійного опускають в сиру землю. Гріб опечатано. І стихійно понеслось: „Чуєш брате мій, товаришу мій..." І фінальні слова стискали спазмом, бо чути: „кру, кру, кру, кру... в чужині помру...".

На поминальну вечерю прибуло декількасот людей, але приміщення ресторану вмістило лише 300 осіб, решта примушені були повернутися додому.

Було багато промов, що відбивали творчий шлях покійного маестра. З особливим теплом й жалем промовляли молоді бандуристи, для яких маестро був вчителем, приятелем і батьком.

Від 6-го квітня Капеля існує без дириґента. І вже, їдучи автобусом з похорону, розпочався обмін думок про нового керівника. На щастя, є відповідні кваліфіковані кандидати, які зуміють забезпечити існування Капелі та продовжувати вишкіл юних бандуристів.

Ол. Зозуля

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реаґувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Юліян Мовчан

З ПОДОРОЖІ ПО ФЛЬОРИДІ

(Деякі практичні поради для туристів)

I.

Загальноприйнято вважати, що Фльорида — це один з небагатьох, якщо не єдиний із стейтів ЗСА, де зими ніколи немає, і тому незалежно від пори року, людина там ніколи не може змерзнути.

Із таким наставленням автор цих рядків з родиною 22-го грудня м. р. вирушив у кількатижневу проґулянку до цієї „країни квітів" („перекладаючи еспанське слово „Фльорида" нашою мовою), сподіваючись це вже вдруге (вперше це було 1964 року) провести Різдвяні свята в умовах теплого, „літнього" клімату. На жаль, на цей раз „не так сталося, як бажалося".

Виїхавши з Огайо дорогою 77, ми сподівалися, що чим далі ми будемо їхати на південь, тим буде тепліше. Але сталося навпаки — з наближенням до Фльориди температура не тільки не підвищувалася, але помітно обнижувалася. В кожному випадку, коли на Різдво 25-го грудня ми опинилися на території Епкот Центру недалеко Орляндо (див. нижче), то тут температура впала до 19 градусів вище нуля за Фаренгайтом або аж до 1-2 градусів, врахувавши т. зв. вінд-шілд-фактор. До того долучилася ще одна непередбачена неприємність: повертаючись вночі додому (точніше мотелю), ми змушені були під обстрілом холодного морозного вітру втратити понад три години часу аж поки, нарешті дякувати одному японцеві, вдалося знайти наше авто на величезній площі до паркування. Як нам сказали, подібного роду проблема шукання авта трапляється кожної ночі пересічно з 100-ма іншими відвідувачами Епкоту, який недавно був побудований і, можливо, саме тому система з паркуванням такої великої кількости авт тут ще не цілком упорядкована. В кожному випадку, ми всі там-так промерзли, як, можливо, ще ніколи за ціле життя. Нам сказали (і це офіційно пізніше було підтверджено), що Різдво 1983 року було найхолоднішим Різдвом за цілу історію Фльориди. Головно, не очікуючи тут такого холоду, ми не були до нього відповідно підготовлені. Так само і Фльорида не була до того підготовлена — куди б не піти (готелі та мотелі тут не беремо до уваги), — все було повідчинювано, без дверей, і тому для туристів не так легко було знайти тепле місце від подувів пронизливого морозного вітру.

Висновки? На Фльориду, звичайно, варто і треба поїхати. Але коли збираєтеся туди поїхати зимою — не забудьте з собою взяти кожух або бодай тепле пальто а, може, й шапку з навушниками. Інакше опинившись на Фльориді, можете почуватись наче в Сибірі... Також, коли опинитеся в таких місцях, де, крім вашого, буде запарковано сотні або й тисячі інших авт — добре запам'ятайте місце його запаркування. Особливо в тому випадку, якщо вам треба буде їхати додому, коли надворі вже стемніє.

Епкот — нове чудо американської техніки

Колись казали, що будучи на Фльориді і не побувати на пляжу в Маямі — це значить не бачити Фльориди. Тепер багато туристів вважає, що, будучи на Фльориді і, не відвідати Епкоту — це значить, не побачити сучасної Фльориди. Може так а може й ні, але Епкот таки варто побачити. Чому?

Розміщений у центральній частині стейту на території величиною 43 квадратові милі (приблизно в два рази більша від острова Манґатану), Епкот Центр, якою є його офіційна назва, разом із т. зв. Маґічним Королівством, що входить до комплексу Волт Дисні Ворлд („Світ Волтера Дисні") — це мініятюрна панорама наймодернішої американської техніки. Зокрема, тієї техніки, що її досягло людство в ділянці комунікації в широкому розумінні цього слова. І хоч уся ця техніка показана так, щоб вона легко сприймалася крізь призму дитячого світосприймання (бо ідеєю славнозвісного Волтера Дисні було передусім задоволити вимоги дітей у ділянці культурно-технічного виховання), проте для людини кожного віку є на що тут подивитися.

У самому центрі Епкоту стоїть величезна, формою подібна на ґолфовий м'яч, куля висотою в 180 фути. Це т. зв. геосфера або космічний корабель „Земля", в якому у вигляді спіральних доріг показано драматичну історію розвитку комунікації людини — починаючи від найпримітивніших печерних часів і кінчаючи сучасними полетами людини за допомогою могутніх міжплянетних сателітів. Навколо цієї кулі побудована низка павільйонів чи будинків, в якій в напівреальній і напівфантастичній формі показано прогрес людського розуму в тій або іншій ділянці науки і техніки.

Ось заходимо до т. зв. Світу енерґії, де за допомогою образних і з технічного погляду чудово виконаних ілюстрацій показано процес утворення енерґії — знову таки починаючи від найдавніших часів — в тому числі часів, коли на Землі жили величезні динозаври, і кінчаючи нашими днями. Все це нібито, як реальна дійсність, пробігає перед вашими очима, коли ви, „всівши в авто" або літак, майже з блискавичною швидкістю пролітаєте понад вулканами, озерами, горами, проваллями і т. д:

А в павільйоні „Горизонти" маємо змогу „поїхати" в мандрівку до наступного XXI століття, де можете бути свідком здійснення фантастичних плянів Жуль Верна та інших авторів, які колись лише передбачали полети на місяць та на інші плянети.

Пройшовши трохи далі, опиняємося у павільйоні „Світ руху", де знову калейдоскопічно показано неймовірні досягнення людини в ділянці транспортації. Щось подібне, але вже в іншому аспекті відображено в павільйоні „Подорож в уяву", чого на папері не так легко передати чи написати.

Все це для відвідувачів, зокрема, для молодого покоління безумовно має велике навчальне значіння. І тому, якби Волтер Дисні дожив до цього часу, то він напевно був би дуже задоволений з того, що побудували тут його нащадки (точніше, його брат Роберт, якого кажуть, він уповноважив продовжувати справи Ворлд Дисні Ленд).

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ПРОГОЛОШУЄ МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЕМ ДЕЛЕҐАТІВ 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ!

ДОРОГІ ДЕЛЕҐАТКИ І ДЕЛЕҐАТИ 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! В ТРАВНІ ЦЬОГО РОКУ ВІДЗНАЧАЄМО ДРУГУ РІЧНИЦЮ ВІД КОНВЕНЦІЇ, ЯКА ВІДБУЛАСЯ В РОЧЕСТЕРІ, Н. Й. БУТИ ВИБРАНИМ ДЕЛЕҐАТОМ НА КОНВЕНЦІЮ ПРИНОСИТЬ НЕ ТІЛЬКИ ПОЧЕСТЬ, АЛЕ Й ОБОВ'ЯЗОК ДБАТИ ПРО РОЗВИТОК УНСОЮЗУ, ТОБТО ЗБАГАЧУВАТИ ЙОГО НОВИМИ ЧЛЕНАМИ. ТОЖ ПАМ'ЯТАЙМО, ЩО НЕ МОЖЕ БУТИ НІ ОДНОЇ ДЕЛЕҐАТКИ ЧИ ДЕЛЕҐАТА, ЯКІ НЕ ПРИДБАЛИ Б БОДАЙ *ОДНОГО* ЧЛЕНА В ДРУГУ РІЧНИЦЮ 30-ої КОНВЕНЦІЇ ТА 90-ту РІЧНИЦЮ БАТЬКА СОЮЗУ!

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, що її очолює інж. Роман Ракочий, ст., встановила такі дати турнірів на Союзівці в 1984 році:

- 7-8-го липня — УСЦАК-Схід
- 11-12-го серпня — Подвійні ігри
- 31-го серпня — 3-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
- 8-9-го вересня — Подвійні ігри, Пласт сеніори
- 22 - 23-го вересня — Запрошеневий УНС
- 13 -14-го жовтня — КЛК

Концерт в пошану Т. Шевченкові в Брукліні

Об'єднаний Комітет Українських Організацій в Брукліні —північ влаштував концерт в пошану Т. Шевченка 18-го березня в шкільній авдиторії цілоденної школи. Концерт розпочався співом американського гимну, „Заповіту" і пісні „Реве та стогне:" А. Гнатишина в виконанні церковного хору під керівництвом Л. Рейнаровича. Святочну промову виголосив гість з Польщі Д. Богуш, в котрій з'ясував велич Т. Шевченка—символу української нації в її боротьбі за державно-політичну незалежність. Доповідь була змістовно глибоко опрацьована, доповідач чимало цитував із творів Т. Шевченка. Прелегент яскравими образами розкрив духово-естетичний і християнсько-ідеалістичний світогляд Шевченка, його глибоку віру в Творця Всесвіту.

Оперний співак Л. Рейнарович, баритон, виконав: „Ой, Дніпре, мій Дніпре" і „Безмежнеє поле" М. Лисенка; голос соліста звучав гарно і могутньо.

Гарно продеклямували наші наймолодші виконавці вірші Т. Шевченка: Т. Грицковян—„Реве та стогне"; О. Ройовська—„Золоті слова Шевченка"; К. Серафин—„Садок вишневий"; М. Балицька—„Село"; Т. Серафин—„Сонце заходить". Щиро і гучно оплескували слухачі гарне виконання деклямацій наших дорогих дітей, яких старанно підготовила проф. Л. Ларсон. А вже по-мистецьки виконали фрагменти з „Гайдамаків" Б. Богуш і „Посланіє..."—Н Литвин. Улюбленці нашої публіки, бандуристи Л. Ларсон і З. Бахір виконали дві пісні „Думи мої" і „Зоре моя вечірняя", їм заспівували Т. Шайда і Л. Рейнарович.

Далі слідували дуети: „Прощай слава" М. Леонтовича і „Скажи мені правду" муз. аранж. Т. Левицького в виконанні Т. Шайди і Л. Рейнаровича публіка прослухала з приємністю. На кінець мішаний хор проспівав „Гамалія" на народних мотивах, „Сонце заходить" Д. Роздольського, „Вечерниці з І-ої дії опери М. Аркаса „Катерина". За мистецьке виконання пісень публіка щедро обдарувала хор оплесками. Партію фортепіянового супроводу прегарно і з відчуттям виконував проф. Т. Левицький.

Концерт закінчено відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Н. Н.

Прощання з кобзарем

Митрополит Мстислав і священики відправляють похоронні відправи над домовиною св. п. Г. Китастого.

Старші побратими-бандуристи несуть домовину.

У найкращій одежі, у вишитих сорочках, жупанах, в одностроях у бенкетовій залі зібралися коло 350 людей переважно середнього і молодшого віку. Неначе на весіллі, неначе бояри і дружки промовляли, прощалися з молодим. Із найкращими прикметниками вони говорили, як про доброго товариша, про друга, який залишив своє молоде товариство. На кінець всі промовці по різному, хто як умів, із смутком, із сльозами на очах, казали: „кобзарю, бандуристе, батьку, отамане, маестро, друже, брате... Тебе не забудем", „Вічна Тобі пам'ять!". Такими і подібними словами на поминках в готелі Мерріотт бандуристи прощалися із Григорієм Китастим — бандуристом, композитором, диригентом Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, духовним-кобзарським батьком і учителем сотень молодих бандуристів, послідовників кобзарського мистецтва, носіїв української культури.

Після тяжкої недуги в п'ятницю, 6-го квітня 1984 року, на 78-му році життя упокоївся в Каліфорнії сл. п. Григорій Трохимович Китастий. У п'ятницю, 13-го квітня, в Бавнд Бруку відправлено Панахиду; в суботу Службу Божу в церкві-пам'ятнику св. Андрія і похорон сл. п. Григорія Трохимовича очолив Митрополит Мстислав та виголосив зворушливе слово. Збірний церковний хор під дириґуванням Тараса Павловського, члена Капелі й учня Покійного, могутньо співав. Дуже зворушливо звучав антифон „Хвали, душе моя" з літургії композиції Г. Китастого. Хор співав: „...Співатиму Богові моєму, поки живу...", а композитор ... композитор вже лежить.

На похороні й поминальному обіді зібралися родина Г. Китастого з Америки, члени Капелі, близькі друзі, земляки, широке кобзарське браття молодих бандуристів та представники українських громадських установ.

Діти й онуки Григорія Китастого із підсовєтської України не змогли приїхати ні на відвідини смертельно хворого батька-діда, ні на похорон.

До церкви домовину несли молодші капеляни, до гробу несли старші побратими-бандуристи. Над свіжою могилою прощальне слово сказали довголітні друзі та співпрацівники Покійного: Петро Гончаренко - адміністратор Капелі; Євген Цюра — заступник диригента Капелі, й диригент Петро Потапенко. Капеляни проспівали прощальну пісня „Чуєш, брате мій".

Від ансамблю бандуристів „Гомін степів" в Ню Йорку, керівником якого є син племінника Покійного Юліян Китастий, молоді дівчата Оля Холоба й Ліда Чорна поклали вінок, в якому були вплетені символи рідної України, між ними: колосок пшениці з Полтавщини, земля з могили Т. Шевченка, калина з могили І. Франка, крихти цеглин київських церков.

На поминках Олексій Шевченко, господар, колоритно змалював велику душу і буйне серце кобзаря, яке перестало битись. Інші промовці клаптиками змалювали, описали довгий шлях творчої мистецької праці Григорія Китастого, який ціле своє життя працював для українського народу, зберігав, прославляв та збагачував кобзарське мистецтво - українську національну культуру.

Тут молоді бандуристи пригадували відому і маловідому працю Покійного. Крім праці з Капелею ще з України, понад 30 музичних композицій та сотень обробок, в 1964-му році Григорій Китастий був учителем і керівником першого ансамблю бандуристів ОДУМ-у в Чикаго, зразком якого ансамблі розрослися, як гриби по дощі, по всій Америці й Канаді. Пригадували перші лекції, на яких Г. Китастий, разом з навчанням гри на бандурі, прищеплював любов до бандури, до українського народного інструменту, говорив про славу і гірку долю кобзарів у минулому, про кобзарську традицію, про завдання бандуриста-кобзаря.

Порівнювали, казали, що Григорій Китастий, так само, як й Іван Павлович Багряний та Іван Смолій, любив товариство молодих людей. Він цікавився думками і поглядами молодих, любив з ними розмовляти, він був їхнім приятелем. Тому не дивно, що на похороні було багато молодих людей, молодих бандуристів.

Пригадали й перші кобзарські табори, які ОДУМ зорганізував на оселі „Київ" у стейті Ню Йорк в кінці 60-их років. Григорій Трохимович був поміж першими мистецькими керівниками. Пізніше зразком цих таборів скрізь були зорганізовані кобзарські табори; Григорій Китастий відвідував їх та працював там.

Пригадували й перший курс інструкторів-бандуристів з рамени Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка на оселі „Діброва" коло Дітройту в 1981 році та відновлення стародавньої кобзарської традиції — одруження з бандурою. Обряд одруження провів найстарший учитель-бандурист, панотець Григорій Китастий. Обряд включав ритуали, хліб і сіль і, між іншим, такі слова: „Чи ти обіцяєш бути вірним своїй бандурі, як своїй дружині?...".

Пригадався і другий курс інстукторів у 1983 році близько Клівленду, який зорганізував ТУБ у співпраці з Капелею, де Григорій Китастий повчав: „...що українська мова є законом для кожного бандуриста; що українську пісню, українську думу, кобзу, бандуру не можна відірвати від української мови". Він дав признання тим, що вживають українську мову і заохочував її плекати.

Після курсу Григорій Трохимових запросив учасників до себе у садок „під яблуню". У товариській атмосфері молодим бандуристам він сказав: „...ви не тільки бандуристи, ви є цвіт України, ви є кобзарі, ви несете у світ нашу думу, нашу пісню...".

На поминках молоді бандуристи пригадували також останню зустріч з Григорієм Китастим в Торонто 4-го грудня 1983 року на IУ СКВУ, де він керував 148-членним збірним ансамблем перед багатотисячною публікою. Це була нечувана подія, історична подія: „...Ще ніколи такого не було у вільному світі, і хто знає, чи й в Україні будь-коли разом грало стільки бандуристів на одній сцені. Далеко від рідної землі, в Торонто, зібралися і виступили на одній сцені півтори сотні кращих молодих бандуристів із усіх закутків ЗСА і Канади". Цих бандуристів приготовили переважно учні й послідовники старшого кобзаря Григорія Китастого. „...Григорій Китастий звів інструментальні й хорові партії в одну величну гармонійну музичну красу - кобзарську симфонію". Із усіх молодих бандуристів у вільному світі 148 могтимуть колись похвалитися, що він чи вона разом із одним із найславніших кобзарів-композиторів Григорієм Китастим були учасниками історичної кобзарської події.

Поруч із виступом у Вашінгтоні в Кеннеді Сентер влітку 1983 року виступ у Торонто на Світовому Кон

Закінчення на ст. 4.

В обороні...

Закінчення зі ст. 2.

ліста, який дошукується хочби й найприкрішої правди, але виявляє скандал, який потрясає добром країни і породжує сумнів, чи преса — радіо й телевізія — роблять добру чи шкідливу роботу. Проте водночас раз-у-раз читаємо, що такі-то відповідальні державні чинники просили представників преси не писати про такі-то речі, які можуть пошкодити безпеці країни. Американська преса, наставлена на сенсаціоналізм, не завжди тримається таких меж. Але й можемо ствердити цікавий доказ патріотизму і зрілости американської преси, що вона таки не виявляє різних тайн Пентагону, не пише про засекречені досвіди над новими родами зброї та не виявляє заздалегідь плянів централі американської військової розвідки Сі-Ай-Ей.

Автор цих рядків — найстарший віком і стажем український журналіст у діяспорі. Тому він має моральне право, а може й обов'язок, заапелювати до верхів нашого суспільства і до широких кіл нашої вільної громади, щоби призадуматися над проблемою — засекречування нашого зорганізованого суспільства чи відкриття його для всієї громади. Головний Уряд УНСоюзу дає добрий приклад, коли друкує без ніяких змін, без жадної цензури записані на стрічці свої періодичні наради. Читачі мають не раз причину виявляти своє вдоволення чи невдоволення деякими виступами членів Головного Уряду. Але це документ, якого не вільно фальшувати. Очевидно, буває, що добро установи — особливо фінансової — вимагає, щоб не все проголошувати. Але в кожному такому випадку можна порозумітися з пресовим звітодавцем. І від газетного звітодавця вимагається тієї громадської зрілости, яка продиктує йому, про що можна і треба та про що не варто і не вільно писати. Принцип свободи преси і принцип доступу преси до зорганізованих клітин вільного суспільства мусить бути збережений.

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Членів Українського Визвольного Фронту, Земляків, Односельчан і всю Українську Громаду про передчасну і несподівану смерть нашого Незабутнього ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, БРАТА І СВАТА

СВ. П.

МИКОЛИ ҐОДЗАКА

народженого 19-го грудня 1913 р. в с. Котузові в Україні, який відійшов до Вічности по короткій хворобі 1-го травня 1984 року, залишаючи у важкому горю:

дружину — МИХАЙЛИНУ
дочку — СТЕФАНІЮ з чоловіком ІВАНОМ МЕЛЬНИЧУКОМ
синів
ІГОРЯ
ТАРАСА в Україні
братів:
ВОЛОДИМИРА з дружиною СТЕФАНІЄЮ і синами РОМАНОМ І ОЛЕСЕМ
ІВАНА з дітьми і внуками в Україні
сватів — ВОЛОДИМИРА І БРОНИСЛАВУ МЕЛЬНИЧУКІВ
та дальшу Родину в Україні і Америці

Похоронні відправи відбудуться:

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА в четвер, 3-го травня 1984 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Мацька-Васалла, а ПОХОРОН в п'ятницю, 4-го травня 1984 р. з того ж заведення, о год. 8 30 ранку до української католицької церкви св. Івана Хрестителя і на парафіяльному цвинтарі в Сирякюзах, Ню Йорк.

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього МУЖА, БРАТА, ШВАҐРА І ДЯДЬКА

бл. п.

ВАСИЛЯ СЕГЕЙДИ

буде відправлена

П А Н А Х И Д А

у вівторок, 8-го травня 1984 року, о год. 12-ій дня на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо ласкаво Побратимів і Друзів згадати Покійного у своїх молитвах.

дружина — ГАЛИНА
і Родина

Східньо-Европейський Дослідний Інститут ім. Вячеслава Липинського у Філядельфії

ділиться зі своїм Членством, Прихильниками і з усім Громадянством скорботною вісткою, що наш Інститут зазнав болючої втрати з приводу раптової смерти

професора, бл. п.

Івана Лисяка Рудницького

наукового співробітника нашого Інституту — дослідника і редактора книжкових видань багатотомної серії літературної спадщини та особистого архіву Вячеслава Липинського.

Спочилий був довголітнім професором на катедрах історії коледжів і університетів Філядельфії, Вашінґтону і Альберти в Едмонтоні.

Спочилому належить авторство цілої низки україномовних і англомовних праць тривалої вартости з поля історії та політичної думки.

Професор І. Л. Рудницький спочив у Бозі вночі з вівтірка на середу, 25-го квітня 1984 року, на 65-му році свого життя, в Едмонтоні, Канада і там же в суботу, 28-го квітня похований.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині Спочилого, Достойній Пані Лесі, синові Спочилого д-рові Петрові та всій Родині — висловлюємо наше найглибше співчуття.

Дирекція Інституту

Товариський Вечір в Окрузі СУА в Ню Джерзі

Майже кожного року відділи СУА нашої округи влаштовують товариський вечір для своїх членів.

Влаштовуємо вечір звичайно в Нюарку, що є осідком нашої Окружної Управи. Цим разом з ініціятиви голів 65-го і 4-го відділів ми заплянували відбути його в Ню Бранзвику у неділю, 8 го квітня. Програму заплянували так: товариська зустріч при полуденку, а для розваги гостей—точки у підготовці членів відділів СУА. Імпрезова референтка Оля Луків координувала пляни обох відділів. Присутніх було понад 90 осіб, у великій більшості союзянки.

Обидва відділи розділили свою працю в той спосіб, що 65-ий Відділ влаштував гарний і смачний полуденок, а 4-ий прибрав залю і вивів на сцені скетч-казку в гарних костюмах і на вдекорованій сцені.

Членки 65-го Відділу Дарія Оріховська співала раз у фортепіяновому акомпаньяменті Наталки Головінської, а потім при власному супроводі бандури.

Членка 28-го Відділу Ольга Гнатик уложила віршовані строфки „на злобу дня" із життя СУА, головно округи.

Приятель СУА, бандурист проф. Роман Левицький, на запрошення 24-го Відділу, проспівав кілька пісень, акомпаньюючи собі на бандурі,та прочитав власного укладу гумореску.

Смачне солодке печиво привезли поодинокі відділи округи.

Після XX Конвенції СУА округа відбуде свої Окружні збори і дохід із цього вечора призначить на піддержку праці нашої організації у вибраній ділянці діяльности.

Сподіємося, що ця успішна імпреза буде прикладом для відділів в інших місцевостях, бо імпреза була гарна, приємна й корисна.

Присутня

Прощання...

Закінчення зі ст. 3.

гресі Вільних Украйнців — це, напевно, був вершок, кульмінаційний виступ, для Григорія Китастого.

На поминках прощальне слово прочитали члени молодіжних ансамблів бандуристів, а саме: Микола Дейчаківський від Товариства Українських Бандуристів; Павло Пошиваник від Ансамблю Бандуристів ОДУМ-у в Чикаго, де в 1964 році Г. Китастий був першим керівником; Надія Блюй від Школи Бандуристів у Дітройті; Оксана Метулинська, керівник одумівського ансамблю бандуристів „Кобзарі" в Сейнт Кетеринс, Онт., Канада; Валентина Родак, керівник одумівського ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича в Торонто, Канада; Микола Чорний, адміністратор нюйоркської Школи Бандуристів; Олексій Пошиваник, голова Центрального Комітету ОДУМ-у, один із перших учнів і послідовник Г. Китастого в Чикаго, склав слово від ОДУМівської родини ЗСА і Канади. Г. Китастий був почесним членом ОДУМ-у; він написав гимн та два марші ОДУМ-у.

Слово від українських громадських установ прочитали: Віктор Педенко від громади православного собору св. Володимира в Торонто; Петро Гурський від громади Філядельфії; д-р Василь Трухлий від чикаґської громади і хору „Сурма"; д-р Футей від клівлендської Школи бандуристів і громади; д-р Катерина Кохно, довголітній приятель родини; Юрій Іхтіяров від ОУРДП, членом якої був Покійний; пан Несенюк від СУЖЕРО Кость Степовий від Центру УНР; Іван Олексин від УБС; Іван Павленко від братсва св. Андрія в Бавнд Бруку. Було також прочитано список телеграм, листів та квітів, пересланих із співчуттям.

Молодий бандурист Микола Дейчаківський, послідовник учителя, закінчив прощальне слово так: „Від усієї кобзарської молоді кажу, що ми не дозволимо, щоб ідея, за яку Григорії Китастий віддав стільки труду та душі, згасла. Ця ідея — це кобзарство, бандура, мистецтво, відчуття до української народної пісні та любов до свого народу. Хоч стратили ми її найбільшого носія, буде у нас горіти палким вогнем, вогнем, який він запалив у наших серцях, буде жити не лише пам'ять Григорія Китастого, буде жити ідея кобзарства у нас і через нас...

...Ми ніколи не забудемо, не могли б забути, нашого кобзарського батька, бож він залишив частину себе у кожному з нас..."

О. Пошиваник

Вечір пам'яті І. Керницького

Сьомого квітня ц.р. відбувся в УКЦентрі у Філядельфії вечір, що мав стати його 70-літнім ювілеєм, а судилося так, що був це пропам'ятний вечір. Серед приготувань, що проходили спільно з письменником, він нагло відійшов у вічність. Тож 43 Відділ СУА, що мав вже втретє вшанувати його, мусів нагло перемінити його програму.

Вечір відкрила Анна Максимович, культурно-освітня референтка 43-го Відділу СУА. Накресливши характеристику того вечора, вона передала провід його Людмілі Чайковській, голові Відділу. Ми почули про листування, що проходило між нею і письменником у цій справі. В одному із перших листів він вислав свою новелю „Стара хата", що її він уже давно написав. Тому вона вставила поему у програму вечора на початку. Її майстерно відчитав реж. Володимир Шашаровський, і дійсно присутні відчули, як відійшла вона разом із письменником. Потім промовив голова Товариства „Слово" Остап Тарнавський. На початку він дав кілька життєписних даних св. п. І. Керницького. Виростав він у селі Водники біля Львова в віці 10 років він мусів перенестися з сільської до міської школи. Отже, малий Івась скоро пізнав Львів, але щовечора він повертався до свого села, з яким у нього був тісний духовий зв'язок.

Ми почули, як він дещо пізніше дістався до редакції концерну І. Тиктора і як став опрацьовувати новинки до котроїсь із газет. Згодом він почав писати фейлетони. Сільське життя він добре знав і вмів видобути з нього багато відтінків. І це зворушивало читачів, що в великій більшості теж походили з села. До того підхід Івася був добродушний, бо він любив село. Згодом він ті фейлетони зібрав у книжки. Першою появилася „Свято-Іванські вогні", а пізніше ще вийшла в рідному краю книжка „Мій світ".

Коли почалася велика мандрівка Івась Керницький долучився до неї. Коли опинився на американському ґрунті, тут була „Свобода", яка рада була його фейлетонам. І знову по якомусь часі він почав видавати книжки. Появились „Циганськими дорогами", „Перелетні птахи", „Герой передмістя", „Будні і неділя". Це була його остання ним видана книжка. Але є ще рукописи, і нашим обов'язком є видати останню Івасеву книжку.

О. Тарнавський пригадав ще один жанр, в якому І. Керницький творив, це театр, який він любив. Його п'єса „Король стрільців" ішла на сцені і була любленою комедією.

Л. Чайковська заповіла, що невелику сценку „Засідання з труднощами" заграє Мистецька студія під керівництвом В. Шашаровського. На сцені за великим столом засіла молодь (Роман Дубенко, Мар'яна, Оксана і Марина Михайлюки, Тарас Притупенко, Юрко Іваськів), і засідання почалося. Але їх тільки троє, а повинно бути восьмеро! Почалася дискусія, чекання, пригадування і вкінці референтові, на якого всі чекали, трапився автовий випадок, саме на вулиці перед Народним Домом. Чи може засідання відбутися? Всі встали і обурено вийшли.

Тенор Богдан Чаплинський проспівав пісню „Інжеміско" Верді, арію Назара з опери „Назар Стодоля" муз. Данькевича та „Пісню" Г. Чупринки, муз. Гнатишина. Присутні винагородили його рясними оплесками. Слідували ще мистецькі читання. Надія Оранська прочитала гумореску Ікера „Житні сухарі", поштову сценку, коли бабуся хотіла вислати такі сухарі до Америки, бо почула, що там голод. Ірина Райнер прочитала другу гумореску „Слуга Божій Андрей", про сумних ангеликів у небі, що їх розраджує наш Митрополит.

На закінчення виступив дівочий хор „Русалка" під диригентурою Роксоляни Герасимович. Мов квіти у вінку, молоді дівчатка у білих вишиванках проспівали „Тихо над річкою", народна пісня, обр. Р. Герасимович, „Місяць яснесенький" сл. Лесі Українки, муз. Т. Недільського, „Три поради" сл. Ю. Рибчинського, муз. Шамо, „Незабудька", сл. Г. Бойко, муз. Костенко. Акомпаньювала їм на фортепіяні Оксана Білик.

Слід також згадати, що дуже гарно була прибрана заля. На головній стіні сцени було кілька побільшених карикатур Ікера, а на пульті, при якому всі читали,— великий його портрет. Довкруги, куди не кинеш оком, всюди зустрічали глядача його прижмурені очі й мила усмішка. Декорацією залі зайнявся о. Герасимович.

Присутні ще довго гуторили при буфеті, згадуючи Ікера і його гуморески, що так мило виростали з нашого села і припадали до вподоби людям із міста.

Л. Б.

У ДУБЛІНІ, з ініціятиви уряду Північної Ірляндії, політичні лідери тепер вивчають на спеціяльному форумі питання, як покласти край кривавим подіям, що раз-у-раз спричиняють втрати в людях і майні по містах Північної Ірляндії, де гинуть люди по „обох боках барикади", у жостоких вуличних боях і терористичних замахах, протестантів на католиків і навпаки. Зібрані мають закликати до об'єднання Ірляднії. Цей форум існує щойно рік і, хоч їхні ухвали санкціоновані урядом, але протестанти бойкотують постанови форуму і нема виглядів на те, що вони форум підтримають цей раз. Ці протестанти є за тим, щоб Північна Ірляндія, як і досі, належала Великобританії, а не була якоюсь „самостійною державою", та ще й об'єднаною з рештою католицької Південної Ірляндії.

ДВОХ ІЗРАЇЛЬЦІВ додатково заарештовано в Ізраїлі, в понеділок, 30-го квітня, в справі двадцятки запідозрених у тероризмі жидівських екстремістів, яких вже було заарештовано попереднього тижня за те, що вони підклали бомби під чотири арабські автобуси з наміром висадити їх в повітря разом з арабами-пасажирами і на багатолюдних вулицях Єрусалиму, по обіді в п'ятницю, 27-го квітня, в час найбільшого вуличного руху. Завдяки швидкій і ефектовній акції ізраїльської служби безпеки і поліції цей замах терористам не вдався, з чого є велике задоволення в уряді прем'єра Іцака Шаміра. Ці нові заарештовані поблизу Геброну, прізвищ яких, як і попередньо арештованих, не подано з міркувань безпеки і успіху дальшої інвестигації, як виявляється, також є не абиякими громадянами Ізраїля. Один з них визначний урядовець на окупованому Західньому побережжі Йордану, де він раніше очолював поліцію безпеки. Справа арештів окутана певною дозою таємничости, так що родини заарештованих почали голосно протестувати проти „порушення цивільних свобід" заарештованих екстремістів, бо до них покищо не мають доступу навіть їхні адвокати. Хоч прізвищ заарештованих не подано до відома населенню, то все таки ізраїльська телевізія, радіо і преса пишуть, що всі чоловіки були військовиками, що деякі з них дістали різні ордени за геройство, інші з них — визначні лідери руху за нові ізраїльські поселення на окупованих землях, і що всі вони мають закінчені вищі студії.

Отець д-р І. Гриньох...

Закінчення зі ст. 1.

В розмовах взяли участь теж головний секретар УНС Володимир Сохан і головний касир Уляна Дячук.

О. д-р Гриньох говорив, що українці на поселеннях мають великі завдання — робити те, що в Україні не можна робити. Енциклопедія Українознавства може служити як приклад; наукова робота — Гарвардський Інститут, НТШ, УВАН, УВУ.

Гість сказав, що колись УНС спонзорував його поїздки до різних міст ще за часів Д. Галичина, Л. Мишуги. Він їздив по містах Америки для висвітлення процесів боротьби в Україні. Гість вдячний УНС за допомогу. Він був тоді добре прийнятий державними чинниками, відвідав також Канаду, де був прийнятий також добре.

О. Гриньох уважає, що об'єднання громадське або на громадській базі, де не було б тенденції до монополю керівництва, а співпраця для громади і з громадою, є конечним. У розмові розповідав про свої спомини з України.

Під кінець зустрічі мґр Штендера поінформував коротко про працю над архівами ЗП УГВР та видання вже дев'ятьох томів „Літопису УПА", яке продовжується під його і його співробітників редакцією.

На закінчення розмов д-р І. Флис подякував за відвідини, висловив зрозуміння і признання для праці членів ЗП УГВР, як також для членів Громадського Комітету для відзначення 40-річчя УГВР, та побажав усішних ювілейних святкувань і нових досягнень в майбутньому.

Появилася...

Закінчення зі ст. 1.

мови документів, так що вони можуть використовуватися також для історії української мови. Виданню текстів передує короткий англомовний вступ Т. Гунчака.

Видання цього тому було уможливлене пожертвами громадян. Список цих осіб з висловами подяки подано в кінці книги. Книга має 478 сторінок, має ілюстрації й покажчик імен і назв. Книга в твердій оправі коштує 25 дол. Жертводавці, що внесли по 100 дол. або більше, на їхнє бажання, діставатимуть книгу безкоштовно. Замовлення слід скеровувати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 206 West 100th St., New York, N.Y. 10027.

ЗАЙВЕ СЛОВО

У статті д-ра Остапа Барана „Перемога" над турками під Віднем" („Свобода" з 26-го квітня ц.р.) у реченні „Юрій Кульчицький був православним українцем в протилежності до тверджень моїх польських істориків" — слово „моїх" вкралося непотрібно і його треба скреслити. — Ред.

ІНСПЕКЦІЯ ОПУЩЕНОГО лівійськими дипломатами консуляту в Лондоні здійснена щойно в понеділок, 30-го квітня, коли лондонська поліція могла нарешті увійти до порожнього будинку, щоправда перевіряючи обережно кожну закутину, чи не сховано де вибухівки і чи не підкладено де пастки невідповідальними людьми з Лівії, які настільки були „недипломатами", що дозволили якомусь осібнякові стріляти з вікна консуляту на вулицю, де від куль згинула лондонська поліціянтка понад два тижні тому. Поліція Лондону не виявила в будинку нічого підозрілого, хоч треба було ламати замки в кожних дверях, бо вони були для чогось лівійцями позамикані. Так само і в Тріполі, Лівія, лівійці провели точнісінько ті самі процедури, що їхні „колеґи" в Лондоні, хоч на таку екстремну обережність не було потреби, бо англійці вийшли зовсім спокійно і приписово з будинку британської амбасади в Лівії, в усьому співпрацюючи з лівійською владою. Тепер у Тріполі британські інтереси заступатиме італійська амбасада, а лівійські інтереси в Лондоні — амбасада Савдійської Арабії.